

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/636/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614210057
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5614210057.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v právnej veci navrhovateľa: AB 1 B. V., so sídlom v Amsterdame, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, registračné číslo: 560 07 043, Holandské kráľovstvo, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Piaristická 707/25, proti odporkyňi: E. F., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXX, o zaplatenie 3.148,85 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/26/2015-69 zo dňa 9. marca 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku a vo výroku o trovách konania.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o povinnosti odporkyne zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.568,68 eur vrátane príslušenstva a určenia splatnosti.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.568,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 128,86 eur a úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 1.568,68 eur od 29.1.2014 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach vo výške 85 eur, splatných do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok.

Prvostupňový súd vychádzal zo skutočnosti, že právny vzťah založený úverovou zmluvou zo dňa 5.1.2012 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou je vzťahom spotrebiteľským, v dôsledku čoho sa riadi úpravou zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere. Nadväzne konštatoval, že v posudzovanej úverovej zmluve absentuje obligatórna náležitosť spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods.1 písm. j/ uvedeného zákona a to ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“), nakoľko úverová zmluva obsahuje dojednanie, v ktorom je RPMN uvedená rozpätím od 28,1 do 29,1 %. Hoci zmluva obsahuje aj vysvetlivku, že presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru a klientka súhlasí s tým, že presná výška RPMN jej bude oznámená veriteľom po poskytnutí úveru, takúto možnosť zjednávania RPMN podľa okresného súdu zákon neumožňuje. Naopak, právna úprava taxatívne stanovuje, že zmluva musí obsahovať RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a to (keďže čas poukázania peňazí veriteľom dlžník neovplyvní) vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere - nie v deň poskytnutia úveru - keď sa uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Ak by sa tento spôsob výpočtu mal vzťahovať iba na určenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, zákonodarca by v slove vypočítaný použil jednotné číslo.

Riziko zmeny RPMN vo svoj ne/prospech znáša veriteľ a je neprípustný prenos tejto zodpovednosti na dlžníka.

Následkom nedodržania kogentnej právnej úpravy je podľa okresného súdu zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ aplikovaného zákona. Z tohto dôvodu, keďže úver bol poskytnutý sumou 3.000 eur a odporkyňa vrátila 1.431,32 eur, predstavuje jej dlh čiastku 1.568,68 eur, na zaplatenie ktorej ju súd zaviazal a to v mesačných splátkach (po 85 eur) s poukazom na jej nepriaznivú sociálnu situáciu.

Ak nespornú vyhodnotil prvostupňový súd predčasnú splatnosť úveru dňom 15.11.2013. Nadväzne konštatoval, že úrok z omeškania vyčíslený sumou 269,75 eur nemožno navrhovateľovi priznať, nakoľko odporkyňa v čase vzniku omeškania istinu 3.148,85 eur (z ktorej je úrok počítaný) nedlhovala. V prvý deň omeškania (16.11.2013) by navrhovateľovi patrilo úrok z omeškania z dlžnej čiastky vo výške 8,25 % ročne. Z tohto dôvodu navrhovateľovi prislúcha za obdobie od 16.11.2013 do 28.11.2014 úrok z omeškania v kapitalizovanej výške 128,86 eur. Okrem toho navrhovateľovi prislúcha úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne z istiny 1.568,68 eur od 29.11.2014 do zaplatenia.

Vo zvyšnej časti tohto nároku - úrok z omeškania 8,25 % ročne z 1.580,17 eur od 29.11.2014 do zaplatenia - súd I. stupňa návrh zamietol. Rovnako nepriznal uplatnený nárok na poistenie Bill protection pre absenciu nevyhnutných zmluvných dojednaní. Z dôvodu ustálenej zákonnej fikcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti ako nedôvodný posúdil aj navrhovateľom požadovaný poplatok za upomienku a za vedenie účtu.

O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 2 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal s poukazom na rovnaký pomer úspechu oboch účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku čo do výroku, ktorým bol návrh vo zvyšnej časti zamietnutý, podal odvolanie navrhovateľ a domáhal sa zrušenia napadnutého rozhodnutia, vrátenia veci súdu I. stupňa na ďalšie konanie, eventuálne jeho zmeny v podobe vyhovievania žalobe v celom rozsahu. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko spôsob určenia RPMN intervalom vychádza zo zákona č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého je pre výpočet RPMN rozhodujúci dátum čerpania úveru, čo s ohľadom na spôsob spracovania úverovej zmluvy v informačnom systéme právneho predchodcu navrhovateľa trvalo istý objektívne dlhší čas. Návrh zmluvy bol akceptovaný 5.1.2012, finančné prostriedky boli odporkyňi poskytnuté na účet 13.1.2012 a Listina o oznámení výšky 28,3 % RPMN bola daná na poštovú prepravu dňa 16.1.2012.

Navrhovateľ preto zastáva právny názor, že pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby úverová zmluva obsahovala údaj o RPMN vypočítaný na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy (pričom presné údaje nemá navrhovateľ v čase uzatvorenia úverovej zmluvy k dispozícii) a nekonkretizuje, akým konkrétnym spôsobom má byť údaj o RPMN stanovený, môže byť vyjadrený vo forme určitého rozpätia ohraničeného minimálnou a maximálnou hodnotou. Vzhľadom na to bol právny predchodca navrhovateľa nútený pristúpiť k vymedzeniu RPMN prostredníctvom jeho minimálnej a maximálnej výšky s rozdielom 0,8%, keďže pravidlá pre výpočet RPMN ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch neberú ohľad na rôznorodosť produktového portfólia jednotlivých poskytovateľov úverov. Takýto postup považuje za plne súladný s ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch.

V danej spojitosti odvolateľ pre ilustráciu predložil tabuľku preukazujúcu akým spôsobom dátum poskytnutia úveru ovplyvňuje výšku RPMN. Podporne tiež poukázal na vyjadrenie Ministerstva financií ČR, v zmysle ktorého uvedenie RPMN pri hotovostnej pôžičke vo forme rozpätia, teda v tvare „od - do“ je v súlade s právnou úpravou, ktorá je v ČR a SR totožná. Napokon uviedol výpočtový vzorec nachádzajúci sa v prílohe 2 zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý (vzorec) v rámci dosadzovaných premenných hodnôt výslovne obsahuje dátum prvého čerpania úveru. Zhrnúc uvedené uzavrel, že súd I. stupňa glorifikuje RPMN, resp. svoje rozhodnutie odvodzuje od formalistického znenia strohých zákonných noriem a odchýlku 0,8% pri uvedení RPMN postihuje aplikáciou fikcie bezodplatnosti. Takýto prepätý formalizmus nemá svoje opodstatnenie a vo verejnosti výrazne otriasa dôverou v štátne orgány.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie v merite veci podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnutý výrok o priznaní sumy 1.568,68 eur s príslušenstvom) a

bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok v napadnutej časti potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

V reakcii na zásadnú (a jedinú) odvoláciu argumentáciu sa krajský súd stotožnil so záverom okresného súdu, že výška RPMN musí byť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyjadrená jediným údajom, a nie rozpätím, resp. intervalom. Ochrana spotrebiteľa, ako slabšej strany v zmluvnom vzťahu, predstavuje hodnotu postavenú na roveň iných hodnôt verejného poriadku. Uvedenému základnému východisku posudzovania spotrebiteľských vecí zodpovedá i potreba principiálneho výkladu dotknutých právnych noriem. Z tohto východiskového postulátu vyplýva aj irelevancia (navrhovateľom zdôrazňovanej) okolnosti, že stanovené rozpätie nie je rozsiahle.

Ak by sa akceptoval výklad (minimálne) naznačovaný odvolateľom, že postačí uviesť minimálnu a maximálnu výšku RPMN, potom by pri použití tohto argumentu ad absurdum postačovalo uvedenie RPMN napríklad od 0% do 100%. Je nepochybné, že takéto vyjadrenie by úplne negovalo význam RPMN. Vzhľadom na doktrínálny charakter ochrany spotrebiteľa je nutné pri výklade právnych noriem zvoliť taký prístup, ktorý ani za použitia argumentu ad absurdum neumožní znevýhodnenie spotrebiteľa. Presne takýmto výkladom je trvanie na požiadavke presne definovaného - jediného - číselného údaju o RPMN; čo presne zodpovedá i textu zákona. Nadväzne je potrebné mať za to, že predmetná zmluva o úvere neobsahovala údaj o RPMN, keďže uvedenie nepresného, eventuálne nepravdivého, údaju o RPMN sa vo svojich dôsledkoch rovná neuvedeniu tohto údaju vôbec.

Len na okraj krajský súd dodáva, že údaj o RPMN je jedným z rozhodujúcich, podľa ktorých sa spotrebiteľ môže orientovať v ponuke úverov od rôznych poskytovateľov a rozhodnúť sa pre využitie ponuky toho z nich, ktorá mu najviac vyhovuje. Navyše, je nepochybné, že stranou záväzkového vzťahu, ktorá v plnej miere určuje spôsob uzatvárania zmluvy, jej obsah a v neposlednom rade i deň (reálneho) poskytnutia úveru, je navrhovateľ. Preto možno od neho požadovať, aby jednotlivé procesy prispôbil potrebe dôsledného rešpektovania (nie „glorifikácii“) zákonných ustanovení - okrem iného - tiež o RPMN.

Vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. nielen rozsahom odvolania, ale aj jeho konkrétnymi dôvodmi, je zrejmé, že odvolanie navrhovateľa - po vyhodnotení v ňom vymedzených námietok ako neopodstatnených - nie je spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého meritórneho výroku rozsudku okresného súdu.

Vecne správnym je aj nadväzujúci výrok o trovách konania, keď okresný súd náležite aplikoval zásadu čiastočného úspechu v spore.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporkyňa si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e**